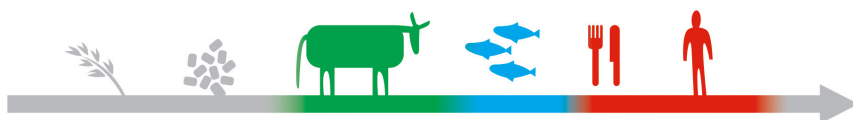

Overvåkningsprogrammene 2018 - Sammenstilling av resultater

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

Overvåkingsprogrammene 2018 - Sammenstilling av resultater

Innhold

Bakgrunn.....	3
Fisk	3
Mat og fôr.....	4
Landdyr	5

Forfattere
Merete Hofshagen, Ståle Sviland, Kari Norheim,
Mona Torp

Oppdragsgiver

ISSN 1890-3290

© Veterinærinstituttet 2019

Design omslag: Reine Linjer

Foto forside: Colourbox, Anne-Mette Kirkemo

Bakgrunn

I Norge er det en omfattende aktiv overvåking av dyre- og fiskehelse og fôr- og mattrygghet via ulike overvåkingsprogrammer. Disse programmene gir grunnlag for vurdering av sykdomsforekomst i en populasjon, og de dokumenterer at Norge følger internasjonale forpliktelser. Programmene bidrar til friske dyr, trygg mat og dokumenterer Norges status på disse områdene. Mattilsynet bestemmer hvilke programmer som til enhver tid finansieres. For svært mange av disse programmene er det Veterinærinstituttet som bistår Mattilsynet med planlegging, analyser, bearbeiding av data og rapportering.

Denne korte rapporten presenterer resultater fra de fleste av Mattilsynets overvåkingsprogrammer som Veterinærinstituttet koordinerer. Noen få programmer har så kompliserte resultater at de ikke lar seg presentere i en slik tabell.

Alle programmene resultater er nærmere beskrevet årsrapporter som finnes på www.vetinst.no.

Fisk

I tillegg til programmene presentert i tabell 1 ble programmene «Sykdom hos villfisk i ferskvann», «Krepsepest (*Aphanomyces astaci*)» og «Resistens hos lakselus» også gjennomført i 2018. Disse programmene har resultater som vanskelig kan presenteres i en slik enkel tabell.

Tabell 1. Resultater for 2018 for programmer innen fiskehelse.

Kategori	Program	Positive	Analyserte*
Laksefisk oppdrett	VHS (viral hemorragisk septikemi) - laks	0	38 anlegg (200 ind.)
	VHS (viral hemorragisk septikemi) - regnbueørret (RØ)	0	16 anlegg (133 ind.)
	VHS (viral hemorragisk septikemi) - rensefisk	0	14 anlegg (95 ind.)
	IHN (infeksiøs hemorragisk nekrose) - laks	0	39 anlegg (205 ind.)
	IHN (infeksiøs hemorragisk nekrose) - RØ	0	16 anlegg (133 ind.)
	ILA (infeksiøs lakseanemi) i ILAV friseegmenter - laks	0**	28 anlegg (5 810 ind.)
	ILA (infeksiøs lakseanemi) i ILAV kontrollsoner - laks, RØ	0***	144 anlegg (20 563 ind.)
	<i>Renibacterium salmoninarum</i> - laks	0	36 anlegg (3 533 ind.)
	<i>Renibacterium salmoninarum</i> - RØ	0	7 anlegg (348 ind.)
	<i>Gyrodactylus salaris</i> - settefiskanlegg	0	97 anlegg (3 301 ind.)
Laksefisk vill	<i>G. salaris</i> - overvåking elver	0	77 elver (2 615 ind.)
	<i>G. salaris</i> - friskmelding elver	0	11 elver (1 363 ind.)
	<i>G. salaris</i> - Drammensvassdraget	0	86 ind.

* Antall oppdrettsanlegg, elver og/eller antall individer (ind.).

** ISAV HPRO ble påvist i 5 anlegg.

*** ISAV HPRO ble påvist i 29 anlegg.

Mat og fôr

I tillegg til programmene presentert i tabell 2 ble programmene «Fôr til landdyr», «GMO», «Næringsmidler med høy mikrobiologisk risiko - Mikrobiologisk kontroll av pasteuriserte og upasteuriserte melkeprodukter» og «Radioaktivitet i næringsmidler» også gjennomført i 2018. Det flerårige programmet «Smittestoffer i vegetabilsk mat» ble også gjennomført i 2018 og resultatene fra dette programmet rapporteres etter at det er ferdig. Resultatene fra alle disse programmene er av en slik art at de vanskelig kan presenteres i en slik enkel tabell.

Tabell 2. Resultater for 2018 for programmer innen fôr- og mattrygghet.

Kategori	Program	Positive	Analyserte
Storfe	<i>Salmonella</i> - skrottsvabre	1	3 100
Svin	<i>Salmonella</i> - skrottsvabre	2	3 198
Fjørfe	<i>Campylobacter</i> - slaktekyllingflokker	126	1 986
Fjørfe	<i>Campylobacter</i> - slaktekylling eldre enn 50 dager	45	104
Kjøtt	<i>Salmonella</i> - kjøttskrap	1	3 052

Landdyr

I tillegg til programmene presentert i tabell 3 ble programmene «NORM-VET» (som omhandler antibiotikaforbruk og antibiotikaresistens) og «Importerte hunder» også gjennomført i 2018. Disse programmene har resultater som vanskelig kan presenteres i en slik enkel tabell.

Tabell 3. Resultater for 2018 for programmer innen landdyrhelse.

Kategori	Program	Positive	Analyserte*
Storfe	BVD (bovin virusdiaré) - tankmelk	0	1 131 bes.
	BVD (bovin virusdiaré) - ammekyr	0	1 341 bes.
	EBL (enzootisk bovin leukose) - tankmelk	0	1 131 bes.
	EBL (enzootisk bovin leukose) - ammekyr	0	1 341 bes. (4 153 ind.)
	IBR (infeksiøs bovin rhinotrakeitt) - tankmelk	0	1 131 bes.
	IBR (infeksiøs bovin rhinotrakeitt) - ammekyr	0	1 341 bes. (4 153 ind.)
	<i>Brucella abortus</i>	0	56 bes. (139 ind.)
	Schmallenbergvirus	0	56 bes. (139 ind.)
	Blåtungevirus	0	505 bes.
	Tuberkulose	0	1 ind.
	Paratuberkulose	0	93 bes. (461 ind.)
	BSE (bovin spongiform encefalopati)	0	6 327 ind.
	<i>Salmonella</i> - lymfeknuter	2	3 194 ind.
	Sau	Paratuberkulose	0
<i>Brucella melitensis</i>		0	3 267 bes. (8 636 ind.)
Mædi		0	3 282 bes. (8 685 ind.)
Fotråte		1	81 bes. (152 ind.) (124 000 dyr insp. ved slakt)
Skrapesjuka		8	17 788 ind.
Geit	Paratuberkulose	0	124 bes. (983 ind.)
	<i>Brucella melitensis</i>	0	61 bes. (1 691 ind.)
	CAE	1	61 bes. (1 663 ind.)
	Skrapesjuka	0	346 ind.
Kameldyr	Tuberkulose	0	9 ind.
	Paratuberkulose	0	195 bes. (621 ind.)
	<i>Psoroptes ovis</i> (passiv + aktiv overvåking)	0+3 bes. (0+4 dyr)	11+174 bes. (12+823 ind.)
Svin	AD (Aujeszky's disease)	0	533 bes. (3 598 ind.)
	TGE (smittsom gastroenteritt)	0	
	PED (porcin epidemisk diaré)	0	
	PRCV (porcint respiratorisk coronavirus)	12 % av bes.	
	PRRS (porcint respiratorisk og reprod.syndrom)	0	
	Influenza A (H1N1pdm09 - pandemisk influensa)	25 % av bes.	
	MRSA	0	716 bes.
	<i>Salmonella</i> - besetninger	0	83 bes.
	<i>Salmonella</i> - lymfeknuter	3	3 124 ind.
Fjørfe**	ILT (infeksiøs laryngotrakeitt) - slaktekylling	0	60 flokker (1 800 ind.)
	ILT (infeksiøs laryngotrakeitt) - verpehøns	0	23 flokker (690 ind.)
	ART (aviær rhinotracheitt)	0	45 flokker (1 350 ind.)
	AI (aviær influensa)	0	183 flokker (2 104 ind.)
	<i>Salmonella</i> - avlsflokker	0	166 flokker
	<i>Salmonella</i> - andre fjørfeflokker	3	5 415 flokker
Vilt	Hjortedyr - CWD (chronic wasting disease)	6	33 658 ind.
	Hjortedyr (inkludert oppdrettshjort) - Tuberkulose	0	0 ind.
	Rev, ulv, mårhund - <i>Echinococcus multilocularis</i>	0	536 rever, 34 ulver
	Rev, fransk hjerteorm	4	67 ind.
	AI (aviær influensa), ville fugler	41 (0 HPAI)	507 ind.

* Antall besetninger (bes.), flokker og/eller antall individer (ind.).

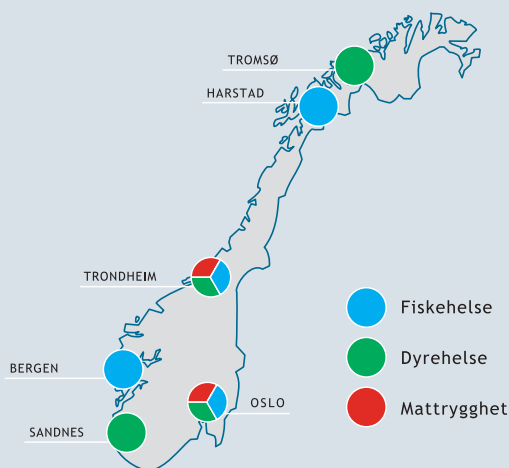
** Programmet vedrørende *Campylobacter* hos slaktekylling er presentert i Tabell 2.

Faglig ambisjøs, fremtidsrettet og samspillende - for én helse!

Veterinærinstituttet er et nasjonalt forskningsinstitutt innen dyrehelse, fiskehelse, mattrygghet og fôrhygiene med uavhengig kunnskapsutvikling til myndighetene som primær oppgave.

Beredskap, diagnostikk, overvåking, referansefunksjoner, rådgivning og risikovurderinger er de viktigste virksomhetsområdene. Produkter og tjenester er resultater og rapporter fra forskning, analyser og diagnostikk, og utredninger og råd innen virksomhetsområdene. Veterinærinstituttet samarbeider med en rekke institusjoner i inn- og utland.

Veterinærinstituttet har hovedlaboratorium og administrasjon i Oslo, og regionale laboratorier i Sandnes, Bergen, Trondheim, Harstad og Tromsø.

Fiskehelse

Dyrehelse

Mattrygghet

Oslo
postmottak@vetinst.no

Trondheim
vit@vetinst.no

Sandnes
vis@vetinst.no

Bergen
post.vib@vetinst.no

Harstad
vih@vetinst.no

Tromsø
vitr@vetinst.no

www.vetinst.no

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute